

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Disputatio 11. De Scientia Media.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

656. Respond. dist. maj. à primo agente solitarie producente nego, vel se solo, vel cum causa sibi subordinata conc. maj. & conc. min. dist. conseq. eodem modo. Deinde neg. min. subsumptam quoad primam partem, & dist. quoad secundam partem. Simultas ejusdem ordinis tollit rationem primi & secundi Conc. simultas cum dependentia unius ab alio tanquam ab elevante, & vires conferente neg. min. & conseq. quia DEUS simultaneè nobiscum concurrens concurrat, dando nobis vires adeoque ut primum agens. Ad primam confirmationem dist. ant. quæ non producuntur in nobis à Deo præviè nego, per concursum naturæ rationali conformem conc. ant & neg. conseq. Actiones enim, quas per concursum simultaneum cum Deo elicimus ex inclinatione gratiæ, non sunt inhonestæ, sed honestæ. Neg; authoritas Isaïæ in argumento adducta venit ad rem, quia ibi solum est sermo de fidei iusticiis Judæorum, ut explicant expostores, & constat ex versiculo sequenti: *Non est qui invocet nomen tuum &c.* Unde additur: *alligasti nos in manu iniquitatis nostræ.* Adeoque non est sermo de operibus rectis, quæ inclinationi gratiæ conformantur. Pariet neque venit ad rem testimonium D. Luca: nam ibi solum significatur nostra bona opera nullam afferre DEO utilitatem, quod verum est, non autem significatur debere præviè à DEO produci in nobis, ut sint meritoria, hoc enim

esset libertatem penitus evertere, & meritum destruere, ut ex dictis constat.

Ad secundam confirmationem concessis præmissis neg. consequentiam. Ratio est, quia illa minor proportio nunquam tollitur ab agente supernaturali, cum consistat in eo, quòd causa elevata producat ut causa instrumentalis, sive ut elevata, & causa elevans ut causa principalis, sive ut reducens alteram ad ordinem superiorem, quod non militat, quando subjectum, & forma sunt ejusdem rationis, & proportionis cum effectu: exinde autem quomodo inferitur, quòd causa elevata non producat eundem effectum per concursum simultaneum cum elevante? Ad tertiam confirmationem conc. maj. & neg. min. quia illa actio specificativè sumpta simul est à DEO, & creatura, ita ut non possit à creatura esse, quin simul sit à Deo, at cum creatura non sit Deus, manifestum est, quòd ea actio, prout à creatura, non est actio prout à Deo, quin imò ly prout solum significat ex modo nostro concipiendi eam indivisibilem actionem concipi in ordine ad principia diversa, à quibus pender, nimirum in ordine ad Deum, & in ordine ad creaturam, præscindendo in ordine ad Deum, tanquam ad causam, unde ly non est à Deo, solum sumitur præcisiè, non privativè, ex dictis n. 232.

Cætera verò, quæ hinc tradi possunt, dantur in sequenti.

o*o

DISPUTATIO XI.

DE SCIENTIA MEDIA.

658. DEvenimus tandem ad præcipuam torius tractatus controversiam. Constat quidem ex dictis n. 247. quid sit scientia media. Est enim illa, quæ infallibiliter cognoscit libera conditionata nullo prævio actuali voluntatis Dei decreto, & absque ullo prærequisito per se antecedente ad effectum essentialiter cum illo connexum. Exinde si bene perpendantur, quæ hucusque dicta sunt, satis apparet ostensam à nobis esse scientiæ mediæ, existentiam tum à auctoritate, tum à ratione. Cæterum, ut hæc clarius elucescant, indicabo breviter capita probationum, quæ hucusque confecimus, & addam insuper, quæ necessaria sunt ad plenam præsentis controversiæ intelligentiam.

SECTIO I.

Ostenditur ab Auctoritate Scientiæ Mediæ.

659. PROB. 1. Ex Scriptura 2. Reg. 23. Ubi David Dominum consulenti de peccaminoso descensu conditionato Saulis, & traditione Ceilitarum, respondit Dominus: *Descendet, trahent*, ut constat à num. 574. atqui peccata illa conditionatè prævisa non possunt à Deo præ-

videri in decreto efficaci, quo ea decerneret; Deus enim nequaquam decernit peccata. Deinde nequit illa prævidere in decreto ullo indifferente; tale enim decretum, cum impossibile sit tam cum peccato, quam cum illius omissione, non est medium sufficiens ad cognoscendum infallibiliter peccatum, ut per se patet, & latè constat ex D. Thoma num. 337. & 381. Ergo illa futura conditionata præcognoscebantur à Deo independentè ab ullo decreto actuali: adeoque in se ipsis, sive in propria ipsorum objectiva veritate, ut latè constat ex dictis à n. 455. sed ista est scientia mediæ; ergo ea futura conditionata cognovit Deus per scientiam mediæ; ac proinde innegabilis est in Deo scientia mediæ.

660. Prob. 2. Ex Gen. 11. ubi dicitur, quòd Deus per linguarum confusionem impedivit audaciam illius populi, qui cœpit ædificare turrim Babel, quam si non impedivisset, majora mala fecissent: ait enim textus: *Nec desistent à cogitationibus suis, donec eas opere compleant*: ac proinde Deus illa peccata conditionatè prævisa certissimè novit: sed illa cognitio infallibilis erat scientia mediæ, ut constat ex num. superiori, ergo &c. Confirmat. 1. ex illo

S 3

Math.

Matth. 24. ubi Christus Dominus dicit: *Nisi breviati fuissent dies illi, non fieret salva omnis caro, sed propter electos breviabuntur dies illi;* ergo peccata illa conditionata fuerunt à DEO infallibiliter cognita, non quidem in decreto illo prædeterminante, cum ad peccata DEUS non prædeterminet, ut constat à num. 582. ergo cognovit ea in propria ipsorum objectiva veritate: sed ista est scientia media; ergo &c.

661. Confirm. 2. Ex illis verbis Sap. 4. adductis num. 555. *Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus.* Tum etiam ex quaestionibus appositis à SS. PP. num. 577. Tum etiam in reprehensione comparativâ Corozainorum, & Betsaidanorum, quibus testimoniis docet scriptura DEUM infallibiliter cognovisse futura conditionata, sicuti & peccata conditionata Hebræorum, si ingrederentur ad filias gentium. Sed ea futura conditionata non præcognovit in aliquo suæ voluntatis actu cum peccatis metaphysicè connexo, aliter Deus esset causa per se peccati, quod blasphemum est. Quinimò voluntas creata nullatenus esset libera ad peccandum, cum illam præviam connexionem cum peccato impedire non posset, ut constat à num. 457. & 582. ergo &c.

662. Probat. 3. Quando voluntas est constituta ad operandum bonum, vel malum, DEUS certissimè cognoscit, in quem actum creatura prorumpet: sed hoc nequit cognoscere in illo constitutivo potentia libera; ergo cognoscit eam veritatem conditionatam in se ipsa: adeoque per scientiam mediam. Probat. min. voluntas ita ad utrumque constituta potest resistere toti inclinationi causæ ad unum extremum, & aliud pro libito suo eligere, ut constat à Tridentino, Arausiano, & Senonensi num. 621. Sed eò quod possit illi resistere, non potest in illo potentia libera constitutivo cognosci infallibiliter unum libertatis extremum potius quàm alterum; ergo &c.

663. Probat. 4. Ex SS. PP. frequenter docentibus multa esse à Deo præscita, quæ non sunt prædestinata, & præscientiam longius patere quàm prædestinationem; ergo admittunt in Deo scientiam mediam. Consequentia tenet; quia scientia media est cognitio futurorum independens à decreto, seu prædestinatione, aut prædefinitione voluntatis divinæ, eamque præcedens. Antecedens verò patet ex Augustino de *Prædestinatione Sanctorum* c. 10. ubi ait: *Prædestinatio est, quæ sine præscientiâ esse non potest: potest autem esse sine prædestinatione præscientiâ.* Idem habet S. Prosper in *responsione ad capita Gallorum responsione* 15. Et Fulgentius c. 29. *lib. 1. ad Anonymum.* Tum etiam Augustinus *tom. 7. ad articulos sibi falso impositos art. 10.* dicens: *Detestanda, & abominanda opinio est, quæ Deum cujusque male voluntatis, & male actionis credit auctorem:*

cujus prædestinatio nunquam extra bonitatem, nunquam extra justitiam est; Univerſa enim via Domini, misericordia, & veritas. Adulteria enim matronarum, & corruptelas virginum non instruere novit S. Divinitas, sed damnare, non dissonere, sed punire. Non ergo casus irruentium, nec malignitatem aliquorum, neque cupiditates peccantium prædestinatio Dei aut excitavit, aut suavit, aut impulit: sed planè prædestinavit judicium suum, quo unicuique retributurus est, prout gessit, sive bonum, sive malum. Quod judicium futurum non esset, si homines Dei voluntate peccarent. Et art. 13. Si ergo justitia & pietate quis deficit, suo præcepto fertur arbitrio, sua concupiscentia irahitur, sua persuasione decipitur, nihil ibi Pater, nihil Filius, nihil Spiritus S. Nec in tali negotio quidquam divina voluntatis intervenit, cujus ope scimus, multos, ne laberentur, retentos; nullos autem, ut laberentur, impulsos; ergo &c.

Resp. Adversarii cum Gonetto, quod, quando SS. PP. dicunt, multa esse à Deo præscita, quæ non sunt prædestinata, loquuntur de peccatis formaliter, quæ talia sunt, & quatenus sunt contraria rectæ rationi, & legi divinæ. Sic enim non sunt à DEO prædestinata, nec prædefinita, sed tantum permilla; cum Deus nullum habeat decretum positivum, sed tantum permissivum de illorum furitione. Unde ejus præscientia latius se extendit, quàm prædefinitio, quæ solum se extendit circa actus bonos, non autem circa malos, ut mali sunt. Contra tamen primò. Deus prævidet malitiam formalem futuram antecedenter ad omnem prædefinitionem, & decretum efficax Dei: ergo cognoscit eam per scientiam mediam. Probat. ant. Decretum per se præparativum omnipotentia non est essentialiter connexum cum malitia formali futura, ut constat à n. 267. & 572. Sed Deus cognoscit, quod si applicetur omnipotentia per tale decretum, creatura peccabit; ergo antecedenter ad omnem prædefinitionem, & decretum efficax DEI, DEUS prævidet malitiam formalem futuram. Contra 2. Deus non solum non potest prædefinire malitiam formalem, verum neque materiale peccati, ut latè constat à n. 585.

Contra 3. Scientia ista conditionata, de qua loquitur Augustinus, præcedit omne decretum Dei actu existens; ergo est scientia media. Prob. ant. ex Augustino *lib. de Correctione & Gratia* c. 9. ubi exponens D. Paulum perspicuè explicat ordinem, quem Deus in prædestinando servat. Primò enim ante omne decretum ponit præscientiam, quæ eo ipso debet esse conditionata, non absoluta. 2. Prædestinationem, sive positivam. 3. Vocationem secundum hoc positivum. 4. Justificationem. 5. Denique glorificationem: *Ostendens autem, inquit Aug. de Paulo, quid sit secundum positivum vocari, mox addit ea, quæ jam supra posuit: quoniam quos ante præscivit, & prædestinavit*

conformes fieri imagini filii ejus, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem & prædestinavit, illos & vocavit, scilicet secundum propositum: quos autem vocavit, illos & justificavit: quos autem justificavit, illos & glorificavit. Illa omnia jam facta sunt: Præscivit, prædestinavit, vocavit, justificavit; quoniam & omnes jam præsciti, & prædestinati sunt: & multi jam vocati, atque justificati. Ex quibus verbis Augustini clare colligitur Augustinum sensisse scientiam conditionatam antecedere prædestinationem, & hoc genuinè inferri ex D. Paulo. Nulla enim alia esse potest ratio, cur ante omnia D. Paulus enumeret scientiam, nisi quia prior est: si enim decretum esset prius, decretum prius enumerasset; ergo &c.

666. Contra 4. & explicatur magis præcedens ratio. Deus ad conferenda auxilia prædestinatis dirigitur à scientia conditionata de bona operatione futura sub tali auxilio: sed non dirigitur à scientia conditionata fundata in decreto conditionato; ergo dirigitur à scientia media. Consequentia tenet, & minor patet, quia apud ferè omnes Thomistas in eodem signo, in quo DEUS decernit absolute, decernit etiam conditionatè, hac nempe ratione: Volo quòd Petrus consentiat absolute cum auxilio A, & quòd si conferetur illi auxilium B. non consentiret. Unde scientia, quæ præcedit ad collationem auxilii, non est scientia fundata in decreto conditionato; siquidem decretum conditionatum non præcedit absolutum juxta ipsos Thomistas. Major verò probatur innumeris Augustini testimoniis, inter quæ tom. 4. in libro expositionis quarundam propositionum in Epistola ad Rom. prop. 55. loquens de divino proposito erga electos sic habet: Hoc enim propositum ad præscientiam, & prædestinationem DEI pertinet: nec prædestinavit aliquem, nisi quem præscivit crediturum, & sequenturum esse Sanctorum vocationem, quos & electos dicit; ergo ex Augustino DEUS dirigitur à scientia conditionata ad propositum, & electionem prædestinatorum: ac proinde docet scientiam mediam, prout eam docet schola nostra.

667. Quòd hoc inferatur ex præcitato Augustini testimonio clarè, & sincerè fateretur Alvarez lib. 1. Responsionum cap. 1. num. 36. in fine. Ursus Carmelitanus Tract. de Scientia disp. 10. & Joannes à S. Thoma: addunt tamen ea esse verba Joannis Arborei, verùm licet eis utatur Joannes Arboreus Tom. 1. Theosophia lib. 4. cap. 11. ea tamen sunt verba Augustini loco cit. licet id ignoraverint adversarii. Res enim est de facto: videatur loco citato, quare ipsi vel renuentes farentur nobis favere Augustinum.

668. Contra 1. Ex eodem Augustino lib. 1. ad Simplicianum quest. 2. dicente: Quamvis uno modo multi vocati sunt: tamen quia non omnes uno modo affecti sunt, illi soli sequuntur voca-

tionem, qui illi capiendè reperiuntur idonei, & illud non minus verum sit. Igitur nec volentis, nec currentis, sed miserentis est Dei, qui hoc modo vocavit, quomodo aptum erat his, qui sequuti sunt vocationem. Et iterum: Nullius Deus frustra miseretur: cujus autem miseretur sic eum vocat, quomodo scit ei congruere, ut vocationem non respuat. Ex quibus sic arguo. Illi vocatione donantur, qui à Deo reperiuntur idonei ad eam recipiendam, ergo Deus priùs comperit idoneitatem, quàm conferat vocationem: atqui comperire idoneum vocandum est comperire ita affectum, ut respondurus sit vocationi, si ei conferatur; ergo priùs DEUS comperit idoneitatem, & scit, quòd si vocetur, correspondebit, quàm absolute conferat vocationem.

669. Quapropter summa totius nostri argumenti ex Augustino hæc est: Deus ad decretum prædestinationis, & collationis auxilii dirigitur à scientia conditionata de consensu futuro: sed non dirigitur à scientia fundata in decreto conditionato de tali bona operatione, & consensu; quandoquidem ex Augustino illa scientia præcedit actuale decretum: ergo dirigitur à scientia conditionata non fundata in decreto, adeoque à scientia media. Tum etiam quia ex Augustino Dei solius miserentis est vocare hominem, quomodo aptum erat ei, ut sequeretur, vel vocare hominem, quomodo scit ei congruere, ne vocantem respuat. Atqui vocare hominem eo modo, qui prævidetur aptum, & congruus, ne vocantem respuat, est vocare hominem se dirigendo ab illa scientia conditionata, ut ex terminis patet; ergo DEUS vocat hominem, cujus miseretur, directus à scientia media, seu conditionata de hominis correspondentia, si ita vocetur.

670. Eandem prorsus præcedentiam, seu directionem tradunt aperte Prosper variis in locis, Ambrosius, Bernhardus, alique aquòd Ruiz diff. 66. ferè per totam, quos inter Chrysostomus tom. 33. in Matth. dicit: quòd Matthæus & Paulus vocati fuerunt eo tempore, quò Deus præsciebat eos vocationi obtemperaturos. Et hom. 67. ait: Paulum non fuisse antea vocatum; quia Deus præsciebat alio tempore repugnaturum: atqui non præsciebat repugnaturum ex eo, quòd talem repugnantiam decrevisset; ergo independentè à decreto cognoscit illam veritatem conditionatè futuram, adeoque per scientiam mediam. Omitto responsionem aliquorum dicentium Chrysostomum ibi non scholasticè, sed concionatorie loquutum. Hæc enim responsio potius est contemnenda, quàm impugnanda.

671. Probat. 5. Ex D. Thoma, qui in cap. 8. Epistolæ ad Rom. lect. 6. ad illa verba: Quos præscivit, & prædestinavit, ita habet: Non quia omnes presitos prædestinet: sed quia eos prædestinare non poterat, nisi præsciret. Quæ verba accipit ab Anselmo idiplum supra Pauli testimonium dicente: ergo Præscientia de futuris condi-

tio-

tionatis in via D. Thomæ non fundatur, sed præcedit omne decretum efficax Dei in ordine ad tale futurum; sed ista, ut per se patet, est scientia media; ergo ex D. Thomæ Deus cognoscit futura libera conditionata per scientiam mediam. Confirm. 1. ex tertia parte q. 1. art. 3. ad 4. ubi ait: *Dicendum, quod Prædestinatio præsupponit præscientiam futurorum*: atqui prædestinatio non præsupponit decretum efficax; ergo præscientia futurorum juxta D. Thomam non fundatur in decreto efficaci. Modò sic: scientia divina de futuris non fundata in decreto efficaci stare nequit absque scientia media, ut ex dictis latè patet, & fatentur adversarii: sed talis scientia admittitur à D. Thomæ; ergo & scientia media.

672. Confirm. 2. Ex eodem D. Thomæ *tract. de Prædestinatione cap. 1.* dicente: *Ex dictis manifestum est, quid sit præscientia, & prædestinatio, & in quo a se invicem differant; est enim scientia Dei certissima præcognitio omnium futurorum tam bonorum, quam malorum. Prædestinatio verò secundum Augustinum est Gratiæ preparatio, id est divina electio, qua elegit eos, quos voluit ante mundi constitutionem. Unde patet, quod prædestinatio non potest esse sine præscientia: sed sine prædestinatione præscientia esse potest.* Hæc D. Thomæ; ergo &c. Confirm. 3. Ex eodem D. Thomæ in cap. 8. *Epistola ad Rom. Lect. 6.* dicente: *Vocatio in prædestinatis est efficax; quia hujusmodi vocationi assentiunt.* Ergo Deus non cognoscit efficaciam vocationis, quia sit intrinsecè efficax; sed quia est extrinsecè ex conjunctione cum consensu, ergo Deus prævidet, quòd si talis vocatio detur, creatura potens cum illa dissentire, vel consentire, non dissentiet, sed consentiet; atqui ista est scientia media; ergo &c.

673. Probat. tandem argumento desumpto ex Indiarum Apostolo, ut appareat quomodo Societas JESU ab initio & semper scientiam mediam propugnaverit. Quando oramus Deum, ut nobis conferat gratiam efficacem, postulamus, ut nobis conferat gratiam sufficientem, qua prævidet nos bene uturos, si ea nobis conferatur: atqui ea prævisio cum non supponat aliquid cum recto usu nostro connexum, est scientia media; ergo &c. Minor, & consequentia tenent. Major autem patet ex S. Francisco Xaverio *lib. 5. epist. 3. missa PP. Collegii Conimbricensis in Editione Romana 1667.* ibi enim pag. 373. hæc habet: *Sed cum Deus Dominus noster det omnibus gratiam sufficientem ad sibi serviendum, abstinendumque à peccato, confidimus de divina ejus misericordia tale haud quaquam nobis ab eo auxilium negandum. At quia totum bonum, aut malum nostrum in bene, aut male utendo Dei gratia situm est, multam collocamus fiduciam primum in merito S. Matris Ecclesie, sponsæ JESU Christi Domini nostri: deinde peculiariter in merito omnium, qui in JESU Societate consentiunt, ac universorum utriusque sexus, quotquot iis*

suadentibus, aut dirigentibus Deo serviant: ita ut horum simul omnium amplectente nos patrocinio, suffragiisque apud Deum juvantibus, speremus nos fidei cooperatione bene uturos, offerenda nobis in tempore Dei Domini gratias; ergo &c. Videatur P. Possinus in Indice ad prædictam Epist. 3. lib. 5.

SECTIO II.

Ostenditur à Ratione scientia media.

PROBAT. 1. Scientia conditionata penitentia libera Tyriorum v. g. ab ipsis simpliciter evitabilis, & impedibilis est scientia media inter naturalem, & liberam: sed talem scientiam habet Deus; ergo Deus habet scientiam mediam. Syllogismus est in Darii, adeoque consequentia est legitima. Major verò est definitio scientia mediæ, quæ in eo differt à scientia Thomistica, quòd ista utpote soli Deo libera, non est simpliciter evitabilis à voluntate creata. Scientia verò media, cum non sit Deo simpliciter libera, sed contingens, est simpliciter evitabilis, & impedibilis à voluntate creata. Unde ad ostendendam veritatem hujus syllogismi solum restat probanda minor, quæ ita probatur. Scientia verè affirmans penitentiam Tyriorum impediretur, & evitaretur, si daretur omisso penitentia Tyriorum; atqui à Tyriis posset simpliciter poni omisso penitentia; ergo &c. Consequentia tenet, & major patet, quia si omitteretur penitentia Tyriorum, non posset dari scientia verè affirmans eam non fore omittendam, sed ponendam. Minor verò est de fide, quia Tyrii forent liberi ad ponendam, vel non ponendam penitentiam: adeoque poterant pro suo libito illam omittere; ergo à Tyriis posset simpliciter poni omisso penitentia. Hoc argumentum adeò mihi efficax est, ut insolubile appareat.

PROBAT. 2. In Deo datur scientia contingentium conditionatorum independens in existendo à decreto actuali Dei: atqui ea est scientia media; ergo in DEO datur scientia media. Consequentia tenet, & minor est certa. Major verò probatur. Si contingentia conditionata sint conditionatè enunciabilia independentè ab illo decreto actuali, divinus intellectus debet habere scientiam enunciativam illorum: aliter non esset informatus in cognoscendo, cum esset aliquid verè cognoscibile, & enunciabile, quod à divino intellectu non cognosceretur: atqui independentè ab actuali decreto, sunt verè enunciabilia; ergo &c. Probat. min. Eo ipso contingentia sunt verè conditionatè enunciabilia, si revera existerent posita conditione: sed ut re ipsa existerent posita conditione, non requiritur ullum decretum actuale; ergo &c.

Major est certa; nam objectum esse conditionatè enunciabile, nihil aliud est, quam cognoscere, quòd existeret, si conditio poneretur; si autem

autem re ipsa existeret facta hypothefi de conditione polita, ex terminis notum est, quòd existeret, si conditio poneretur; Unde ut contingentia sine verè enunciabilia, nihil aliud requiritur, nisi quòd ponenda sit, si conditio apponatur. Min. verò, in qua est difficultas, probatur. Ut sit verum, quòd futura existerent, si poneretur conditio, satis est, quòd, si poneretur conditio, ea revera existerent; atqui ut revera existerent, si poneretur conditio, non est necesse, quòd conditio apponatur, sed quòd apponeretur; ergo non est necesse, quòd detur decretum, sed quòd daretur. Vide à n. 455.

677. Confirm. 1. Ex D. Thoma 2. contra Gentes cap. 21. num. 3. ubi ait: *Effectus suis causis proportionaliter respondent, ut scilicet effectus in actu causis actualibus attribuamus: & effectus in potentia causis, que sunt in potentia.* Modò sic: effectus exigit causam titulo habendi existentiam acceptam ab illa: adeòque juxta proportionem, & mensuram, juxta quam habet existentiam, petit existentiam causæ: ergo si non habet existentiam absolutam, sed conditionatam, non exigit existentem absolute causam, sed conditionatè: adeòque ut objecta sine contingentia conditionatè, non requiritur decretum Dei absolutum, sed satis est conditionatum.

678. Confirm. 2. Ut effectus existat nunc, non requirit causam existentem antè, nec post, nisi de ratione causæ sit semper existere, quòd quidem ad exigentiam causæ spectat, non ad exigentiam effectus, satis enim est ipsi effectui causa existens nunc: ergo ut effectus existeret, si poneretur causa, non requiritur, quòd causa sit, sed quòd esset. Confirm. 3. Non minus pender pœnitentia conditionata Tyrionum à voluntate Tyrionum, quàm à decreto Dei: atqui ut sit conditionatè futura, non requiritur, quòd de præsentì existat voluntas Tyrionum, sed sufficit, quòd existeret tunc, quando poneretur pœnitentia; ergo idem de decreto. Nec valet effugium paritate futuri absoluti, quòd arguit decretum actuale; nam tale decretum non datur nunc ex necessitate futuri, sed ex necessitate Dei non potentis habere decretum in tempore, quòd non habuerit ab æterno, ut constat à n. 455.

679. Probat. 3. Ut objectum affirmetur à scientia, non requirit aliam, aut majorem existentiam, quàm illam, quæ de objecto affirmatur ab ipsa scientia: atqui futurum contingens, de quo loquimur, est objectum, de quo scientia media affirmat, non quòd existat, sed quòd existeret: ergo ut futurum contingens, de quo loquimur, terminet scientiam mediam, non requiritur, quòd existat, sed quòd existeret. Syllogismus est in Ferio, & præmissæ veræ. Major enim ex terminis patet, & ab inductione sit evidens. Etenim ut sit verus actus affirmans Adamum existisse, non requiritur, quòd Adam nunc existat, vel quòd existerit. Pariter ut sit verus actus affirmans, Petrum nunc existere, non requiritur, quòd antea extiterit, vel quòd postea extiturus sit, sed sat est, quòd Petrus modò existat. Tum ut actus affirmans Anti-Christum extitutum sit verus, non requiritur, quòd Anti-Christus existat modò, sed sat est, quòd postea existat.

re, non requiritur, quòd antea extiterit, vel quòd postea extiturus sit, sed sat est, quòd Petrus modò existat. Tum ut actus affirmans Anti-Christum extitutum sit verus, non requiritur, quòd Anti-Christus existat modò, sed sat est, quòd postea existat.

680. Exinde ut sit verus actus affirmans, quòd pœnitentia existeret, si darentur istæ causæ, non requiritur, quòd modò detur pœnitentia, neque quòd dentur causæ, sed sat est, quòd daretur pœnitentia, si darentur istæ causæ: Quamobrem major propositio apppositi syllogismi est evidens. Minor etiam certa, cum sit definitio scientiæ mediæ, de qua loquimur, hæc enim non exigit objectum per statum, sed per alienationem de futuro conditionato. etenim sicuti quando causæ revera ponuntur, & ex illis prodit effectus, est verum dicere: ex istis causis positis in his circumstantiis prodit iste effectus: ita etiam antequam causæ ponerentur, esset verum dicere: si ponantur istæ causæ in istis circumstantiis, poneretur iste effectus. Unde minor illius syllogismi est etiam evidens: atqui in syllogismo rectè disposito in modo, & figura, ex veritate præmissarum sequitur veritas conclusionis; ergo &c.

681. Probat. 4. Deus ante decretum creandi homines, & angelos habuit scientiam conditionatam peccati futuri sub conditione creationis, & ante decretum conservandi justos in hac vita habuit scientiam conditionatam peccati futuri sub conditione longioris vitæ, quæ scientia negare non possumus, nisi perversissimè, & insanissimè, ut habet Augustinus tom. 7. lib. de Corrupt. & Gratia c. 8. dicens: *Respondeant, si possunt, ut illos Deus, cum fideliter, & piè viverent, non tunc de vitæ hujus periculis rapuit, ne malitia mutaret intellectum eorum, & ne si elio deciperet animas eorum: utrum hoc in potestate non habuit; an eorum mala futura nescivit? nempe nihil horum, nisi perversissimè, atque insanissimè dicitur.* Modò sic: atqui si talis scientia esset fundata in decreto subjective absoluto, & objective conditionato, & non esset scientia media futuri conditionati in se ipso, posset prudenter absque perversitate, & insaniam negari: ergo talis scientia juxta Augustini doctrinam est scientia media.

682. Probat. minor ad hominem: quia prudenter possunt negari talia decreta objective conditionata, quæ plures Thomistæ negant, saltè circa effectus non absolute futuros, ut negat Alvarez lib. 7. de Auxiliis n. 37. Gonzalez disp. 44. sect. 3. num. 38. Nazarius 1. Part. quest. 14. artic. 13. contrav. 1. §. 3. pluresque alii cum ipsis, & quòd otiosa, & ridicula essent talia decreta in ordine ad effectus hominum, & angelorum merè possibilem, cum nullius sint utilitatis; ergo &c. Nec valet dicere Augustinum solum loqui de scientia absoluta, & non de conditionata; quia Augustinus de illa scientia loquebatur, cum qua poterat D E U S componere non con-

fervare justos in hac vita: atqui cum scientia absoluta peccati non poterat componere non conservare illos in hac vita; ergo loquebatur de scientia conditionata.

683. Probat. 5. Independentem ab actuali decreto Dei est verum dicere, quod voluntas Tyrionum, & quavis alia voluntas hominis mere possibilis, si crearetur, & daretur ei libertas, eliceret unam partem contradictionis determinate præ alio, nempe consensum præ dissentiu, vel e contra: evidens namque est, non posse duo contradictoria simul esse, neque simul deficere, sed deficere unum, quando ponitur alterum: atqui Deus utpote infinite cognoscitivus cognoscit omne verum; ergo cognoscit, quodnam ex illis extremis apponeretur, & quodnam deficeret: atqui talis cognitio, utpote independens ab actuali Dei decreto, est scientia media; ergo circa futura contingentia conditionata Deus habet scientiam mediam. Confirm. Posita prædicatione Christi, & integra libertate Tyrionum, est impossibilis conjunctio penitentiae, & non penitentiae illorum: deinde est impossibilis simultanea deficientia penitentiae, & non penitentiae; ergo independentem ab actuali decreto Thomistico est verum conditionatum, quod si Tyrii prædicetur, & detur libertas, agent determinate penitentiam, vel non agent; ergo Deus, qui nihil potest ignorare, cognosceret, quodnam è duobus sit verum, nimirum vel quod agent, vel non agent penitentiam, si ponatur ea conditio: atqui talis divina cognitio est scientia media; ergo &c.

684. Probat. 6. Conclusio à posteriori. DEUS cognoscit futura contingentia conditionata, ut adversarii fateantur, & constat à num. 554. ea autem solum potest cognoscere vel in suo decreto efficaci per scientiam ipsi liberam; vel in se ipsis per scientiam mediam, ut & ipsi adversarii docent: atqui Deus non potest ea cognoscere in decreto suo prædeterminante efficaci; ergo cognoscit illa per scientiam mediam. Probat. min. Si Deus ea cognosceret in tali decreto efficaci, corrueret omnino humana libertas, ut constat à num. 457. Rursus Deus esset causa peccati, ut constat à n. 588. Insuper creaturæ nequaquam possent à DEO comparative reprehendi, & Dei sanctitas macularetur, quæ esset causa peccati, ut latè constat à n. 585. ergo &c. Omitto alia, quæ facile inferuntur ex dictis.

SECTIO III.

Solvuntur opposita ab Auctoritate.

685. Objic. 1. Auctoritas Scripturæ, in qua dantur plures promissiones de rebus conditionate futuris nunquam implendis. Sic 4. Reg.

13. Elisæus dixit ad Joam Regem Israël: *Si percussisses terram quinquies, aut sexies, sive septies, percussisses Syriam usque ad consummationem.* Modò sic: Scientia hujus futuri conditionati, nempe consummationis Syriæ non fundatur in aliqua conducentia, & connexione antecedentis cum consequente, cum conditio sit disparata; ergo fundatur in decreto actuali objective conditionato, quo Deus decrevit destruere Syriam sub conditione, quod Joas toties percussisset terram. Resp. Conc. ant. & conseq. sed quid inde contra nos? Nos enim non negamus plura decreta objective conditionata, juxta illud Ps. 131. *Juravit Dominus David veritatem, & non frustrabitur eam, de fructu ventris tui ponam super sedem tuam, si custodierint filii tui testamentum meum.*

Sic DEUS habet decretum dandi gloriam homini, si moriatur in gratia. In his enim decretis Deus per scientiam liberam, & non per mediam cognoscit talia futura conditionata, ut dixi num. 547. Cæterum, hæc quid ad præsentem controversiam conducunt, in qua quaerimus de scientia actuum nostrorum liberorum à nobis liberè pendantium, qui in causis liberis cognosci non possunt, sed in se ipsis, ut constat à num. 467. & 470. Aliter autem res se habet in illa promissione facta Regi Israël, qua solum decrevit Deus effectum à solo Deo pendentem casu quo Joas terram percussisset. Hunc autem effectum cognoscit Deus in decreto suo, cum ipse in illa suppositione percussiois terræ, se obligaverit ad devastandam Syriam.

Objic. 2. Varia Augustini testimonia: præcipuum defumitur ex lib. de Prædeterminatione Sanctorum cap. 10. ubi ait: *Prædeterminatione quippe Deus ea præscivit, quæ fuerat ipse factururus.* Et paulopost: *Quando promissit Abrahæ gentium fidem, non de nostra voluntatis potestate, sed de sua prædeterminatione promissit: Promissit enim, quod ipse factururus erat, non quod hominis.* Modò sic: Deus in sua prædeterminatione, & decreto efficaci prævidit nostros actus liberos; ergo divina scientia de nostris actibus liberis fundatur in decreto efficaci. Confirmat, quidquid Deus promittit, non de nostra potestate, sed de sua prædeterminatione promittit: atqui promittit nobis actus liberos, v. g. gentium fidem Abrahæ; ergo promittit actus liberos de sua prædeterminatione, ac proinde cognoscit in prædeterminatione, seu decreto efficaci. Resp. Concesso testimonio Augustini dist. ant. subjunctum: in decreto efficaci prævidit nostros actus liberos absolute futuros ex speciali sua benevolentia conc. conditionate futuros, vel absque speciali benevolentia negant. & in eodem sensu consequentiam. Ratio est, quia Augustinus non loquitur ibi de futuris conditionatis, sed de absolutis, ut constat ex illius verbis: *Promissit enim, quod ipse factururus fuerat.*

Quintus

687. Quinimò prædestinatio ut supponat providentiam ex dictis à num. 663. à qua dependet, supponit futuritionem conditionatam nobis liberam, & scientiam mediam à nobis impedibilem. Unde illa prædestinatio est à nobis impedibilis: atque adeò non est decretum Thomisticum à solo DEO impedibile. Qua de causa præscientia potest esse sine prædestinatione: secus e contra. Quod satis declarat Augustinus eodem capite, dicens: *Prædestinatio est, quæ sine præscientia non potest esse, potest autem esse sine prædestinatione præscientia: præscire autem potens est etiam, quæ ipse non facit, sicut quacunquæ peccata.* Unde DEUS cognoscit futura absoluta prædestinatorum, & in se ipsis, & in suo decreto prædestinativo, adeoque in decreto à prædestinatis impedibili, & conjungibili cum evitabilitate, quo liberatas creatura salvatur, ut dicemus agentes de prædestinatione. Sic dixit Augustinus *Propos. 55. super Epistolam ad Rom.* Nec prædestinavit aliquem, nisi quem præscivit crediturum, & sequuturum esse vocationem suam. Exinde scientia media præcedens prædestinationem, & decretum efficax, nequaquam potest in eo fundari.

689. Ad Confirm. dist. maj. non de nostra potestate sine gratia DEI conc. simul cum gratia neg. maj. & dist. min. Promittit nobis actus liberos, quos per scientiam mediam prævidit futuros, si poneretur conditio conc. quos non prævidit, neg. min. & consequentiam. Unde illa promissio efficax componibilis cum evitabilitate & fundata in scientia media à nobis impedibili impedibilis profus est. Itaque Deus solum promittit nobis nostros actus bonos, non autem malos. Unde argumentum nequaquam probat ex hoc capite contra scientiam mediam operationis pravæ. Verum ut appareat nihil adhuc probare contra scientiam mediam rectæ operationis, notare oportet, quando DEUS promittit Abrahamæ fidem gentium, in actu secundo duo promississe. Primum est, præparare auxilia, quibus certò prævidit crediturum prælucente scientia media: & hoc solum DEUS facit: cum ille solus conferat libertatem. Secundum, quod promissit, est ipsum actum fidei in actu secundo dare: & hunc actum nec solus DEUS, nec solus homo facit: sed homo cum DEO, ejusque gratia, ita ut homo determinativè concurrat, & DEUS effectivè; simulque elevans mediis auxiliis gratiæ prævisis per scientiam mediam efficacibus. Quod adeò clarè habet Augustinus, ut mirum sit, quòd adversarii dubitent. Docet enim Deum, qui fecit nos sine nobis, non justificare nos sine nobis. Sic *tom. 10. serm. 15. de verbis Apostoli: Qui ergo fecit te sine te, non te justificat sine te: ergo fecit nescientem, justificat volentem.* Quibus verbis utitur D. Thomas *Opusc. 63. c. 1. prope finem addens: Consensum libera voluntatis exigit.*

R. P. Gorman Theolog. Tom. I.

Exinde apparet manifestè ratio, ob quam ait Augustinus, Deum promittere fidem Abrahamæ de sua prædestinatione; quia neque Abraham, neque nos habemus sufficientes vires à nobis, sed Deus eas nobis confert, quas per scientiam mediâ efficaces prævidit, si conferrentur; ex quo magis roboratur, quàm infirmetur nostra doctrina. Cæterum quamvis creatura & Deus simul concurrant ad actum bonum, creatura concurrat formaliter determinativè, secus autem Deus. Ad eum modum, quo voluntas instructa habitu charitatis ad eliciendum actum, non producit actum se sola, sed simul cum habitu: nihilominus non determinat formaliter habitus, sed voluntas. Cum non constituantur habitus liber ad eliciendum, vel non eliciendum actum, sed voluntas. Pariter in nostro casu: quando DEUS constituit nos liberos, ut simul cum ipso pro libito nostro eligamus. vel non eligamus.

Objic. 3. Ex eodem libro Augustini cap. 9. ubi incipit respondere Semipelagianis, qui ex eodem volebant probare scientiam mediam, eo quòd Augustinus dixisset in lib. 6. quæst. contra Pelagianos *Tunc voluisse apparere Christum, quando sciebat, & ubi sciebat esse, qui in eum fuerant credituri.* Cui objectioni responderet S. Doctor: Hoc intelligendum esse sine præjudicio latentis iudicii DEI, aliarumque causarum; ergo Augustinus non admittit scientiam conditionatam independentem à decreto actuali. Resp. Conc. ant. & neg. consequ. quinimò in ipsis testimoniis admittit Augustinus scientiam mediam: loquitur enim ibi Augustinus de Fide absolute futura, & meritoria, quæ transivit ad absolutam per divinam prædefinitionem dependentem à scientia media, qua voluit dare principia proxima intrinsicè indifferentia ad utrumque ut per scientiam mediam prævisa conjungenda cum actu bono, de quibus ibi Augustinus non disputabat, sed supponebat.

Sic enim concludit præcitatum caput Augustinus. *Proinde quòd dixi tunc voluisse hominibus apparere Christum, & apud eos predicare doctrinam suam, quando sciebat, & ubi sciebat esse, qui in eum fuerant credituri, posset etiam sic dici: Tunc voluisse hominibus apparere Christum, & apud eos predicari doctrinam suam, quando sciebat, & ubi sciebat esse, qui electi fuerant in ipso ante mundi constitutionem. Sed quoniam, si ita diceretur, Lectorem faceret intentum ad ea requirenda, quæ nunc ex admonitione Pelagiani erroris necesse est copiosius, & laboriosius disputari, visum mihi est, quòd tunc satis erat, breviter esse dicendum, excepta, ut dixi, altitudine sapientie, & scientia DEI, & sine præjudicio aliarum causarum, de quibus non tunc, sed aliat oportuniùs disputandum putavi. Quid autem alias dixerit Augustinus, & quomodo scientiam mediam defenderit, satis constat ex sæpè dictis præcipuè à numero 963.*

Reliqua autem argumenta, quæ ex scriptura, Augustino, & Thoma, aliisque Patribus objici possent, latè suprâ & proposita, & soluta sunt.

693. Objic. 4. Scientia mediæ secum affert apertum errorem Pelagianismi; ergo &c. ant. prob. Doctrina scientiæ mediæ inducit objectum saltem pro statu conditionato independens à prædestinatione, à gratia efficaci, & à concursu Dei: sed hæc independentia est apertè Pelagiana; ergo &c. Confirm. 1. Deus quasi expectat determinationem creaturæ in schola scientiæ mediæ, ut concurrat, & cooperetur; ergo illa determinatio antecedit concursum Dei, ejusque gratiam, & decreta. Sed illa determinatio est tota libertas, & origo laudis, & meriti, ergo tota origo laudis, & meriti in via scientiæ mediæ est independens à gratiâ, decretis, & concursu D E I, quod apertè est Pelagianum. Confirm. 2. Postrema controversia Augustini cum Pelagio stetit in eo, quod Pelagius negabat gratiam prædeterminantem ex timore libertatis everte: sed eandem negat schola scientiæ mediæ; ergo &c. Majorem probant recentiores Thomistæ distinguentes, ut distinguit Jansenius, tres status in hæresi Pelagiana. Primum, in quo Pelagius negavit omne genus gratiæ. Secundum, in quo negavit gratiam dantem posse. Tertium, in quo convictus ab Augustino admisit aliquam gratiam dantem posse: negavit autem gratiam dantem actu velle, & in hoc postremo articulo stetit demum tota controversia Augustini cum Pelagio negante talem gratiam utpote inductivam fatalis necessitatis, everisivam libertatis, & evacuativam laudis, & meriti, ut constat ex ipso Augustino toto libro primo de gratia Christi, atqui gratia non solum dans posse, sed etiam actu velle, non est intrinsecè indifferens, sed prædeterminans; ergo &c.

694. Resp. N. ant. ad prob. N. maj. quæ ex sola impostura, vel impenetratione doctrinæ nostræ assumi potest ab adversariis; cum objectum scientiæ mediæ de opere salutari nec sit, nec videatur à Deo independens à decretis divinis, ab ejus gratia, & à divino concursu. Ratio est, quia objectum scientiæ mediæ est idem atque objectum scientiæ visionis, ut diximus à n. 509. Illud enim objectum, quod modo ponitur positum istis causis, est, quod prævidebatur ponendum, si ponerentur causæ: cum autem non prævideatur ponendum sine decretis divinis, sine gratia, sine Dei concursu, exinde objectum scientiæ mediæ ab his omnibus pendet: eaque præsupponit ex parte hypothesis tanquam conditionem, sub qua prævidetur eventus. Non autem præsupponit prædestinationem, cum hæc subsequatur scientiam mediam, ut ex scriptura, Augustino, & Patribus probavimus à n. 659.

695. Exinde ad primam confirmationem neg. ant. Nam expectare concursum creaturæ, ut detur concursus Dei, significat concursum creaturæ realiter distinctum à concursu Dei: cum

autem concursus Dei, ac creaturæ idem ipsissimus sit, locum non habet in sensu argumenti ea expectatio. Solum enim dici potest latè expectare, quatenus significat eundem indivisibilem concursum procedere à creatura, & à Deo, sed ita ut procedat à creatura liberè determinante, & non ita à Deo, ut diximus num. 690. Quod nullum est absurdum: imò est doctrina omnium SS. PP. cum Augustino, & Thoma. Audiatur Augustinus *lib. de Spiritu & Litt. qui est contra Pelagium* c. 34. ubi ait: *Misericordia Dei prævenit nos: consentire autem vocationi Dei, vel ab ea dissentire nostra voluntatis est.* Audiatur D. Thomas 1. P. q. 62. art. 3. ad 2. dicens: *Inclinatio gratiæ non imponit necessitatem, sed habens gratiam potest ea non uti.* Quodlib. 1. art. 7. ad 2. sic *Deus movet mentem humanam ad bonum, quod tamen potest huic motioni resistere. In secundum dist. 39. q. 1. art. 1. in corp. Ipsa enim potentia voluntatis, quantum in se est, indifferens est ad plura; sed quod determinate excitat in hunc actum, vel illum, non est ab alio determinante, sed ab ipsa voluntate.*

Nec refert, quod moderni Thomistæ dicant apud D. Thomam non haberi ab alio determinante, sed ab alio determinate, quæ, ut a-junt, valde diversa sunt. Legant precor Editionem Parisiensem anni 1659. recognitam à Magistro Joan. Nicol. Dominicano, & Doctore Sorbonico, & invenient verba, ut à nobis relata. Tum etiam ibid. art. 2. in corp. *Homo habet dominium sui actus secundum illam potentiam, quæ ad plura se habet, nec ad aliquid eorum determinatur nisi ex se ipsa, quod tantum voluntati competit.* Et tandem, ut alia omitam, in cap. 8. *Epist. ad Rom. lect. 6. Vocatio in prædestinatis est efficax; quia hujusmodi vocationi assentiunt.* Quibus in locis Augustinus & Thomas rationem determinandi tribuunt voluntati, & ex eo defendunt gratiam esse efficacem. Unde valde alienum est à mente SS. Doctorum tribuere formalem rationem determinandi, & efficaciam intrinsecam gratiæ.

Ad secundam confirmationem neg. maj. ad probationem neg. maj. Qua permilla adhuc est falsa minor; cum gratia efficax, quæ dar actu velle, non sit intrinsecè, sed extrinsecè efficax, ut cum Augustino & Thoma diximus n. superiori. Est enim extrinsecè efficax, quia confertur prælucente scientia mediæ, qua DEUS cognoscit eam conjungendam cum consensu. Cæterum error Pelagii non fuit talis, qualis ab adversariis exponitur: etenim, ut latè habet Ex. Doct. *Prolog. 5. de Grat. & Martinonis in Anti-Jansenio*, Pelagianus error quoad punctum de Gratia in eo situs fuit, quod semper negaverit internam supernaturalem Gratiam, tam ad simpliciter posse, quam ad actum, censens impossibilem esse cum libertate: ut autem errorem suum palliaret, primò admisit aliquam gratiam, sed extrinsecam, consistentem

tem in lege, & in doctrina. Secundò, redargutus vilis est admittere internam, ac non ad actum, neque ad simpliciter posse, sed ad facilius posse. Terriò, iterum redargutus dixit requiri Gratiã, sed indistinctam à libero arbitrio. Quod naturæ arbitrium vocabatur gratiam Dei.

698 Quarta demum negavit Pelagius gratiam dantem ipsum velle, & ipsum actum, contra quam ultimam partem insurrexit Augustinus contendens negari non posse gratiam efficacem, qua Deus nos ad se traheret; & quæ plerumque facit, ut velimus, & faciamus. Verum quòd ista efficacia prædeterminativa foret, tam longè fuit à mente Augustini, ut semper recurreret ad usum nostræ scientiæ mediæ, cum semper passus fuerit posse nos dissentire, & resistere gratiæ, qua Deus nos trahit, & qua facit, ut velimus, ut constat ex n. 695. Quomodo ergo assertur contra nos error Pelagii ex doctrina Augustini? Videatur Exim. Doct. in *Opusculis* l. 2. de *Scientia condit. futurorum* c. 1. n. 12. probans Deum ex scientia mediâ dirigi ad actiones nostras liberâs, quas ipse revelat à nobis faciendas ex illo Dei ad Moysen *Exod. 4.* *Si non audient sermonem signi prioris, credent verbo signi sequentis. Quod si nec duobus his signis crediderint, credent veritatis.* Cum enim Deus eventum non ignoraverit, legitimus eorum verborum sensus est, quosdam fuisse credituros in primo signo, & non alios: deinde alios fuisse credituros in secundo, & tandem omnes in tertio signo. Unde præviderat Deus per scientiam mediâ, quid foret eventurum, si ea signa apponerentur.

699 Objic. 3. Instando simul solutionem. Pelagius timuit jacturam libertatis nostræ à necessitate gratiæ dantis posse: sed si esset intrinsecè indifferens, hoc non timeret; ergo ex mente Augustini Gratia dantis posse est intrinsecè efficax. Respond. Conced. maj. & neg. min. quia ex eo, quòd liberum arbitrium egeret gratia, docebat Pelagius non posse obligari ad id, ad quod ex se sufficiens non est; adeoque ex se vel non habere libertatem, vel gratiam necessariam non esse, ut liberum arbitrium possit elicere actum salutarem; Hic enim erat vanus Pelagii timor, ut statim videbimus. Dicere autem, quòd gratia intrinsecè efficax necessaria sit ad posse, videtur clarè militare contra Tridentinum *sess. 6. can. 4.* ubi docet: *Liberum hominis arbitrium à DEO motum, & excitatum posse dissentire, si velit.* Vide à num. 621. Quòd autem timeret Pelagius, quid mirum? quandoquidem recentiores Thomistæ ex directione scientiæ mediæ timebant etiam everisionem libertatis.

700 Cæterum, ut doctrina nostra evidentiùs appareat, scire oportet, quomodo vanis Pelagii timoribus occurrerit Augustinus. Timuit Pelagius jacturam libertatis nostræ ex necessitate gratiæ dantis posse ob rationem datam

num. superiori. Cui timori occurrat Augustinus per assentiam Gratiæ Dei stantis ad ostium cordis, & pullantis. Quomodo etiam occurrit Concilium Senonense citat. num. 628. Necessitas autem, & indigentia adjutorii parati semper, & assentis non excusat. Secundò timuit Pelagius jacturam libertatis à Gratia dante ipsum velle, cui errori occurrat Augustinus factò recursum ad Dei providentis favorem, ut habet *rom. 4. lib. 1. ad Simpl. quest. 2.* *Cujus miscretur DEUS, sic eum vocat, quomodo fecit ei congruere, ut vocantem non respiciat.* Ecce sententiam nostram. Etenim DEUM vocare, & obtinere libertatis nostræ consensum per ea mediâ, quæ cognoverat conjungenda cum consensu, si darentur, nequaquam obest libertati. Unde vanissimus prorsus erat iste Pelagii timor; sicuti item vanissimus est idem timor, quem habent alii impugnatores scientiæ mediæ.

701 Objic. 6. Semipelagiani ut errorem suum protegerent, recurrerant ad scientiam mediâ, ut constat ex Augustino impugnante illos, quia docebant ex meritis conditionatè prævisis dirigi DEUM: ergo doctrina scientiæ mediæ excusari saltem non potest à Semipelagianismo. Confirm. 1. Juxta doctrinam scientiæ mediæ DEUS neque ad gratiam, neque ad gloriam prædestinat quemquam nisi prævisis saltem conditionatè meritis: sed iste fuit error Semipelagianorum impugnatus ab Augustino; ergo &c. Confirm. 2. Juxta doctrinam scientiæ mediæ ante divinum decretum cognoscit DEUS quid in hac, vel illa hypothesi faceret voluntas, an salutariter operaretur, nec ne: sed hoc est cognoscere, quid faceret sine gratia, cum ante omne divinum decretum gratia non conferatur, in quo stabat error Semipelagianorum; ergo &c. Conf. 3. Semipelagiani contenti erant gratia tantum indifferenti illuminationis, & affectionis etiam ad incipiendum: sed id ipsum docet schola scientiæ mediæ; ergo &c. Argumentum hoc; quòd latè prosequuntur Joannes à S. Thoma, & Gonetius, in magna æquivocatione, ne dicam, hallucinatione fundatur; ex impenetrato Semipelagianorum errore. Quapropter

702 Resp. dist. ant. recurrerant ad scientiam mediâ quoad rectum ejus usum neg. quoad ablitum conc. ant. & neg. conseq. Ratio est, quia Semipelagianismus duobus præsertim erroribus continebatur. Primus erat: omnia opera bona licet ab obtinendam gloriam consumanda, & perficienda forent per gratiam, in quo à Pelagio recedebant, attrahent inicitium sumere à natura suis viribus relicta; adeoque & sine gratia conantes, pullante, petente, & merente gratiam. Secundus erat: Per opera bona incepta ex solis naturæ viribus conditionatè prævisis, & faciendâ, si viverent à parvulis, cui capiunt eos mere i

gratiam Baptismi, & per familia demerita facienda, si viverent, conditionatè prævisa eos demereri Baptismi gratiam, quando sine Baptismo moriuntur. Hi sunt cardines duo, supra quos tota Semipelagianismi Machina fundabatur. Quid autem simile in schola nostra, omnino contraria docente? adversarij quippe, ne doctrinæ, quam impugnant, ignorantiam ostendant, deberent prius hæc intelligere.

703. Docet enim schola nostra primò: Opera salutaria neque esse à sola gratia, neque à sola natura, sed à gratia simul, & natura: ab ista ut elevata & adjuvata per gratiam, & à gratia ut adjuvante, & elevante naturam, juxta doctrinam Concilij Tridentini citati n. 621. Docet secundò: opera purè conditionata non esse titulum meritorium ad remunerationem, neque demeritorium ad pœnam, ut constat num. 556. Unde patet, quàm ingens sit argumenti calumnia, & quàm verum sit illud Amiani dictum lib. 18. *Quis innocens esse poterit, si accusare sufficiat?* Meminisse etiam debebant adversarij, quid ipsi respondeant, ut in defendenda præmotione non censeantur adherere Luthero, & Calvino. Alvarez enim *disp. 22. de auxiliis n. 30.* ait: Responderetur Lutheranos, & Calvinistas non ex eo errasse, quia dixerunt voluntatem nostram physica quadam efficacitate à Deo prædeterminari. Debent etiam ob reverentiam S. Sedis præ oculis habere Bullam Innocentij X. & Alexandri VII. qui damnarunt hanc quartam propositionem Janfenij: *Semipelagianii admittebant preventis gratiæ interioris necessitatem ad singulos actus etiam fidei: & in hoc erant Heretici, quod vellent eam gratiam talem esse, ut possit voluntas humana resistere, vel obtemperare.* Exiinde

704. Ad primam confirmationem conc. maj. & nego min. Quia talia merita conditionatè prævisa, neque videntur solis naturæ viribus incepta, neque prout purè conditionata digna præmio, aut pœna; sed prælucente scientia media decernit Deus dare pro libito suo comprincipia, ut merita absolutè ponantur, & præmium mereantur. Quæ si nunquam absolutè ponentur, nunquam mereantur. Quantum autem hoc distet à Semipelagianismo, nemo est, qui non videat, nisi qui non vult intelligere, ut bene agat. Ad secundam confirmationem dist. maj. ante divinum decretum, quòd sit conc. quòd foret neg. maj. min. & conc. Ratio est, quia per scientiam mediam videt Deus, quòd hæc opera salutaria ponerentur, si poneretur voluntas proximè libera, & constituta: cum autem constitutio libera ad ea opera includat decretum indifferens collativum axilij gratiæ, & auxilium gratiæ indifferens, non videt Deus per scientiam mediam ea opera ponenda sine decreto, & gratia Dei. Ad tertiam confirmationem neg. maj. Semipelagianorum quidem error valde diversus erat, ut constat ex n. 702. Quinimo docere eos fuisse hæreticos, quia admittebant gratiam, cui posset voluntas huma-

na resistere, damnatum jam est ab Innoc. X. Alex. VII. ut constat ex n. superiori.

SECTIO IV.

Solvuntur opposita à ratione.

705. Objic. 1. ex Alfonso, & alijs Thomistis, difficultatem, quam ipse vocat insuperabilem, eamque ad hanc interrogationem reducit. Cur Deus cognoscat hanc partem contradictionis futuram, v. g. consensum posita conditione, potius quàm aliam, scilicet dissensum? debemus enim ad hanc interrogationem respondere: sed sine recursum ad decreta prædeterminantia responderi non potest; ergo &c. Huic insuperabili difficultati respondeo facillimè neg. min. ex eo enim prævidet Deus voluntatem consensuram potius, quàm dissensuram, quia voluntas, si purificetur conditio, consentiet potius, quàm dissentiet. Nec hujus veritatis alia est assignabilis ratio; Quia causa indifferens ad consensum, & dissensum, non fit impossibilis cum dissensu ab alio determinante, sed à consensu suo, quem pro libito ponet. Quare irrationabiliter quaereretur alia causa.

Audiat Anselmus *lib. de casu diaboli c. 27.* ubi de Angelo peccante, & volendo deserente justitiam, ita discurret. *Cur deseruit eam? cum dico: quia volendo, quòd non debuit, eam deseruit, aperte ostendo, cur, & quam illam deseruit. Nam ideo illam deseruit quia voluit, quòd velle, non debuit: & hoc modo, id volendo, quòd non debuit, illam deseruit. Cur ergo voluit? non nisi quia voluit: nam hæc voluntas nullam aliam habuit causam, qua impelleretur aliquatenus, aut attraheretur.* Ex quo testimonio impugnantur efficaciter decreta Thomistica, & ostenditur veritas doctrinæ nostræ.

706. Objic. 2. ex Gonet argumentum magni ponderis, quod, ut habet P. Annatus *disp. 1. c. 2.* desumptum est à Kemnitio Calvinista, qui eo usus fuit lib. 2. c. 23. dicens, adeò clarum, & evidens esse, ut omnem humanam auctoritatè, quantacumque illa fuerit, in adversum nitentè prorsus obruat. Decretum, quòd Jesuitæ asserunt cognosci à Deo per scientiam mediam ex parte hypothesis, non cognoscitur à Deo ut merè possibile. Nam à mero possibile nequit desumi denominatio futuri, sed possibile. Deinde nec cognoscitur ut futurum; quia decreta divina non sunt futura; ergo debet cognosci ut actuale, & existens: ac proinde in illo fundabitur scientia conditionata, & sic non erit media. Respective decretum, & cætera comprincipia libertatis cognosci à Deo per scientiam mediam ex parte hypothesis non ut merè possibile, neque absolute futura, sed ut conditionatè existentia contingenter per modum conditionis hoc modo tendendi purè apprehensivo: si existat decretum, si existat auxilium. Non autem cognoscitur affirmativè per modum eventus sicuti cognoscitur effectus.

707. Cognosci enim decretum per modum conditionis, & non per modum eventus, nihil aliud est

est, quam cognosci modo dicto, quod est cognoscere decretum tanquam id, quod si existat, dabitur consensus. Unde denominatio futuri non desinitur formaliter à decreto, sed à re, quæ postea erit, vel foret, & nunc non est. Insuper decretum divinum non est futurum sicuti eventus, nam eventus potest existere in tempore, quamvis non existat ab æterno: adeoque potest dari carentia existentiae nunc, & existentia postea. Unde potest esse futurus. At decretum divinum non potest dari in tempore, si non detur ab æterno. Unde non potest dari carentia existentiae decreti nunc, & existentia postea: adeoque divinum decretum non potest esse futurum. Quamvis enim pro nunc supponamus, quod decreta libera Dei sint virtualitates defectibiles, solum potest de illis dici, quod intelliguntur existentia pro signo sequenti, non pro præcedenti, quod satis non est ad rationem futuri. Sic apud ipsos adversarios in signo paternitatis non intelligitur filiatio divina, & tamen, quia non potest existere in tempore, quin extiterit ab æterno, ea de causa apud ipsos nequit dici futura: Pariter ergo in nostro casu. Si autem divina decreta secundum totum, quod dicuntur pro forma volendi, sint omnino necessaria, solumque quoad denominationem, & applicationem creatam sint contingentia, sola applicatio creata potest dici futura: secus autem prædicatum ullum divinum. In quocunque autem ex his decreta divina consistant, verè sunt contingentia, & libera, quoad denominationem, quod satis est, ut ab ipsis rerum contingentia, & futuritio dependeat, ut per se patet. Quomodo autem Deus cognoscat sua decreta libera; aut existentia, aut ea, quæ nunquam existant, an per scientiam mediam, an per scientiam visionis, dicemus latè à n. 726.

709. **Objic. 3.** Licet res futura conditionatè tempore futuritionis non habeat actualem existentiam, imò interdum eam nunquam de facto habitura sit ob defectum conditionis, quæ nunquam purificabitur, dicit tamen ordinem ad illam habendam, si poneretur conditio: qui ordo præsens est, & non futurus tempore futuritionis: atqui hic ordo ad existentiam suam expolcit aliquam causam existentem, & præsentem, quæ non potest esse alia, quam decretum actuale, & exercitum; ergo futura conditionata nec sunt, nec cognoscuntur talia ante decretum actuale, & exercitum. Retorqueo argumentum. Si Deus prædestinasset penitentiam Judæ, daretur penitentia Judæ, adeoque est conditionatè futura in decreto prædeterminante: atqui per vos nequit esse conditionatè futura pro signo priori ad decretum exercitum; ergo penitentia conditionata Judæ habet Dei decretum exercitum. **Resp.** deinde dist. maj. dicit tamen ordinem, sumpto ly dicit ordinem per statum neg. per alienationem conc. maj. & dist. eodem modo min. neg. consequentiam. Ratio est, quia ordo per alienationem non significat, quod de facto detur causa, nec

quod detur effectus, sed solum quod, si daretur à parte rei ista causa, daretur iste effectus dicens ordinem ad illam; ut constar à n. 310.

710. **Objic. 4.** Voluntas creata ex se non est causa infallibilis, sed contingens, libera, & fallibilis; ergo sola voluntas sine decreto efficaci Dei nequit conjungere penitentiam conditionatam Tyrionum cum prædicatione Christi, adeoque ista nequit cognosci in se ipsa per scientiam mediam, sed per scientiam Thomisticam in decreto Thomistico. **Resp.** dist. ant. est contingens &c. antecedenter, & in actu primo conc. consequenter, & in actu secundo neg. ant. & conseq. Quia, licet in actu primo contingens, & fallibile sit, quod voluntas libera ad consensum, & dissensum, eliciat vel consensum, vel dissensum: at ex suppositione, quod eliciat consensum, non est contingens, sed necessarius consensus, cum non sit contingens, sed necessarium rem esse, prout est, ut cum D. Thoma diximus n. 390. Cum ergo Deus non cognoscat illum consensum in causa, sed in se ipso, exinde non cognoscit fallibilitatem, sed infallibilitatem consensum.

711. **Objic. 5.** Si scientia de futuris conditionatis non niteretur in decreto subjectivè absoluto, & objectivè conditionato, ideo videretur Petrus consenturus, & Paulus dissenturus, quia unus velle, & alter nolle; ergo quæstioni illi, cur unus homo habet gratiam efficacem, & non alius, satisfieri debet per velle, & nolle voluntatis; quod est contra Augustinum Epist. 15. *Reducentem ad profundam scientiam Dei, quod unus homo habeat gratiam efficacem, & non alius.* Quod etiam asserit S. Prosper lib. 1. de *Conversione Gentium*, cap. 21. dicens: *Profunditas illius quæstionis, quam secundum Apostolum impenetrabilem confitemur, per velle, & nolle liberi arbitrii non solvitur;* ergo &c.

712. **Resp.** dist. ant. Ideo videretur consenturus conditionatè conc. absolute neg. ant. & conseq. Duas namque hic quæstiones confundunt adversarii valde diversas, quæ ex Augustino diversimodè solvendæ sunt. Quæstio prima est, cur ex duobus hominibus indifferenter vocatis, unus consentiat, alter verò dissentiat? & huic quæstioni ait Augustinus respondendum est, quia unus vult consentire, & alter non vult consentire. Sic *libr. 4. de Civitate DEI*, cap. 6. *Si eadem tentatione ambo tententur; & unus cedat, atque consentiat: alter idem, qui fuerat, perseverat: quid aliud apparet, nisi unum voluisse, alterum noluisse à castitate deficere?* Eodem modo Fulgentius *lib. de Prædestinatione* cap. 25. ubi postquam inter se contulit, & in pluribus comparavit Pharaonem, & Nabuchodonosorem, ita concludit. *Quare ergo fines eorum fecit esse diversos? nisi quia unus manum DEI sentiens, in recordatione propria iniquitatis ingemuit, alter verò contra misericordiosissimam DEI veritatem pugnavit arbitrio.*

Quæstio

713. Quæstio secunda est, cur Deus prævidens utrumque ex duobus hominibus pluribus auxiliis consensurum, & pluribus dissensurum, si dentur: hoc tamen non obstante, unum vocat auxilio, quo scit consensurum, relictis aliis, quibus dissentiret: alterum verò vocat auxilio, cui videt dissensurum, relictis aliis, quibus consentiret. Et huic secundæ quæstioni ait Augustinus nihil aliud posse nos respondere, nisi cum Apostolo ad Rom. 11. *O altitudo sapientie, & scientie Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius; & investigabiles via eius.* Exinde cap. 8. de dono persever. ita habet: *Cur iste vocetur, & vocationem sequatur, ille autem non vocetur, aut non ita vocetur, ut vocantem sequatur? Inscrutabilia sunt iudicia Dei.* Et lib. de Spiritu, & Litt. *Cur ille ita suadeatur, ut persuadeatur, hic autem non ita? O altitudo divitiarum sapientie, & scientie Dei.* Ex quibus ad primam quæstionem respondeo bene per velle, & nolle creaturæ. Ad secundam verò non ita, sed per velle, & nolle creatoris. Cum autem consensus absolutus utramque supponat, non satis est pro illius existentia respondere per velle, & nolle creaturæ. Vide n. 689.

714. Objic. 6. Consensus conditionatus, & absolutus est idem; ergo scientia media intrinsecè præsupponens consensum conditionatum, præsupponit etiam intrinsecè consensum absolutum; eritque intrinsecè posterior consensu absoluto. Resp. dist. ant. est idem, & eodem modo sumptus nego, & diverso modo acceptus conc. ant. & dist. consequ. erit posterior, & præsupponet intrinsecè consensum absolutum, ut absolute futurum nego, ut conditionatè futurum conc. consequ. Ratio est, quia scientia media solum affirmat consensum absolutum ut conditionatè futurum, non verò ut absolute futurum. Quare intrinsecè non pendet, nec connectitur cum illo ut absolute futuro, sed ut conditionatè futuro. Etenim scientia media ad sui veritatè solum exigit, quòd, si ponatur conditio, ponatur consensus, & non exigat, sed præscindat ab eo, quòd conditio ponatur. Posita tamen conditione scientia media latè dependet, & est posterior consensu, ut absolute futuro, saltim extrinsecè, ut dicemus agentes de Providentia.

715. Objic. 7. Scientia media est impedibilis à voluntate creata, à cuius determinatione latè dependet: sed non est impedibilis à voluntate divina, si in decreto Dei prædeterminante non funderetur. Ergo aliqua Dei scientia est impedibilis à voluntate creata; & non est impedibilis à voluntate divina in schola scientie medice, quòd implicat. Hoc argumentum nullius vigoris est, si actus Dei contingentes compleantur quoad denominationem per aliquid extrinsecum. Quare supposita eorum constitutione in aliquo purè intrinsecò, & defectibili Resp. dist. maj. est impedibilis à voluntate creata simpliciter, seu essentialiter nego, secundum

quid, & solum terminativè conc. maj. & dist. eodem modo min. neg. cons. Ratio est, quia illa virtualitas scientie contingentis utpote prædicatum absolutum identificatum cum DEO non habet aliam essentiam, nisi essentiam necessariam Dei, quæ indefectibilis est. Unde licet deficeret ea virtualitas, non exinde deficeret essentia illius virtualitatis. Res autem, quæ secundum essentiam suam deficere nequit, non est defectibilis essentialiter, & simpliciter. Quamobrem solum deficeret terminatio addita virtualiter essentia, qua intellectus divinus denominatur intelligens contingentem. Cum autem denominetur intelligens, non solum quia objectum est intelligibile, in quo stat determinatio intentionalis objectiva, verum etiam, & principalius, quia ex se necessitatus est subjective ad intelligendum omne intelligibile, non solum ratione creaturæ, sed principalius ratione Dei habebitur ea scientia.

Cæterum, cum ad hoc ut aliqua res deficiat, satis sit, ut deficiat unum è duobus requisitis ad ipsam, ea de causa, ut deficiat ea terminatio Deo contingens, satis est, quòd deficiat objectiva creaturæ determinatio: hæc autem determinatio, cum à sola creatura sit impedibilis, & non à Deo, ea de causa scientia divina contingens est quoad terminationem impedibilis à creatura, & non à Deo; impedibilis quidem non per modum physici influxus, sed purè intentionalis dererminativi, aut requisiti, in quo nullareluet imperfectio, sed summa perfectio intellectus divini ex se necessitati ad cognoscendum omne cognoscibile; & omni modo, quo cognoscibile est. Quare cum actus liberi creaturæ ita cognoscibiles sint, ut, si ponatur indifferentia ad utrumque, pro solo libito creaturæ possint dari, aut impediri: scus ab alio prædeterminante, ea de causa, quòd intellectus determinatus ad eliciendam eam terminationem defectibilem impediatur ab elicienda ista præ alia, non provenit objectivè ab alio determinante, sed à sola conditionata determinatione libera voluntatis. Vide à n. seq.

Objic. 8. Si scientia media conveniret Deo ante omne decretum actuale, & exercitum, conveniret Deo casualiter, & fortuito: sed hoc repugnat; ergo &c. Confirm. si daretur scientia media, daretur aliquid contingens existens ab æterno, & independens in existendo à prævio decreto exercito Dei: sed hæc omnia repugnant; ergo & scientia media. Respond. neg. maj. quia casuale, & fortuitum est, quòd advenit alicui absque actuali saltim advertentia de eo, quòd sit proxima dispositio, ut eveniat in instanti, in quo advenit; cum autem talis advertentia Deo deficere nequeat, exinde nequit esse Deo aliquid casuale, & fortuitum. Sic ægroto advertenti se esse in proximo mortis periculo, non dicitur mors illi tunc advenire casualiter, & fortuito, multòque minus si penetraret intimè causas proximè dispositas: Deus autem omnia penetrat, & comprehendit, quan-

quantum comprehensibilia sunt, quin cesset unquam ab actuali advertentia; adeoque Deo nihil potest esse fortuitum, & casuale.

718. Ad confirmationem dist. maj. daretur aliquid contingens simpliciter, & essentialiter neg. purè terminativè, & denominativè conc. maj. & dist. min. neg. conseq. Ratio est; quia actus contingentes divini quoad denominationem identificari cum Deo, non habent aliam essentiam, nisi essentiam indefectibilem Dei: sicuti divinæ personalitates productæ non habent aliam essentiam, nisi essentiam Dei improductam. Unde sicut in personalitate non producit id, quod est illi essentialè, sed id, quod illi relativum: ita in actu divini contingente, qui deficit, non deficit id, quod est illi essentialè, sed id, quod est illi terminativum, & purè denominativum. Quod autem in hoc sensu datur in Deo aliquid divinum contingens independens in existendo à decreto actuali libero Dei, nulla est imperfectio, sed summa Dei perfectio. Sicut enim Dei perfectio est posse condere creaturas relinquendo ipsas in manu consilii sui: ita exigit earum actus præcognoscere per scientiam attempèratam arbitrio, & libertati, atque adeò impedibilem pro libito creaturæ, & nec determinabilem objectivè, nec impedibilem pro libito DEI; etenim ut docent SS. PP. citati num. 501: non ideo erunt nostri actus liberi, quia Deus cognoscit; sed ideo Deus cognoscit, quia erunt.

719. Quapropter ex defectibili ad impedibile nulla tenet paritas, quia defectibile solum se extendit ad rem creatam, quæ ex essentiali sua limitatione, & titulo creaturæ pendet quoad actualem existentiam à libito Dei, ut constat à num. 449. At verò impedibile non solum se extendit ad rem creatam, quæ etiam ad divinitatem: nimirum ad terminationes scientiæ liberæ, & contingentis identificatas cum Deo infinitas, & illimitatas, quæ non habent dependentiam, sed identitatem cum Deo. Ex quo præoccupata manet instantia, quæ contra solutionem nostram confici poterat. Ceterum, si bene expendatur hoc argumentum, non tam militat contra scientiam mediam, quam contra constitutum actus divini contingenti: adeoque & adversarii totam difficultatem solvere teneantur, cum schola Thomistica hanc sententiam de constitutivo actus divini liberi, ut probabilem, & conformem D. Thomæ defendat, eamque cum suis defendit Gonetius disp. 3. de Libertate voluntatis Dei. Ex quo apparet ipsos adversarios non formidare pugnare contra se, dummodo contra nos pugnent.

720. Objic. 9. Solenne, quod vocant adversarii, contra nos argumentum. Futurum liberum conditionatum non est aliquid, sed esset: atqui quod non est aliquid, sed esset, non est, sed esset scibile in se ipso, ergo futurum liberum conditionatum non scitur in se ipso per scientiam mediam, sed in decreto prædeterminante per scientiam Thomisticam. Confirm. 1. Eatenus

objectum determinat scientiam de se, quatenus ipsum est determinatum in se: sed futurum contingens conditionatum. v. g. Conversio Tyriorum, non est determinatum in se, sed determinaretur, quando purificaretur conditio vocationis; ergo non determinat scientiam de se, sed determinaret: ac proinde pro determinativo supponi debet decretum. Confirm. 2. Si prædictum decretum determinat ab æterno scientiam de se ipso, vel prædictum futurum ipsum est ab æterno in actu determinandi: ergo ab æterno est in actu, sive actuale, quod est contra fidem. Conf. 3. Si prædictum objectum est per se ipsum divinæ scientiæ determinativum, habet rationem determinativi sibi intrinsecam: sed quod actu non est ab æterno, nequit ab æterno habere rationem determinativi sibi intrinsecam; ergo &c.

Resp. dist. maj. non est sumpto ly est per statum conc. per alienationem neg. maj. & dist. min. non est scibile per statum conc. per alienationem neg. min. & cons. Ratio est, quia illud est scibile per alienationem de futuro conditionato, quod daretur, si apponeretur conditio: unde ex eo, quod si apponeretur conditio, daretur talis effectus, jam talis effectus est scibilis per alienationem: atque adeò sufficiens determinativum scientiæ affirmantis solum conditionatè, sive per alienationem de futuro conditionato talem effectum; ut late constat ex dictis à n. 310. Ad 1. confirmat. dist. maj. quatenus ipsum est, sumpto ly est modo, quo requiritur à scientia affirmantè conc. modo, quo non requiritur neg. maj. & dist. eodem modo min. neg. cons. Ratio est, quia scientia media non affirmat existentiam objecti per statum, sed per alienationem de futuro conditionato; non quidem inferendo, sed conditionatè asserendo: atque adeò non requirit determinativum existens per statum, sed per alienationem de futuro conditionato: cum autem quodvis objectum, quod daretur, si apponeretur conditio, jam habeat existentiam sumpta existentia per alienationem de futuro conditionato, jam habet, quicquid requiritur, ut affirmetur à scientia, eamque intentionaliter determinet, ut constat à n. 679.

Ad 2. confirm. dist. ant. est ab æterno sumpto ly est per statum modo, quo à scientia non requiritur neg. sumpto ly est per alienationem modo, quo requiritur à scientia conc. ant. & neg. cons. Unde quando dicitur, objectum esse in actu determinandi scientiam, ly actu solum cadit per statum ex parte scientiæ divinæ determinatæ, sive formæ divinæ cognoscitivæ, quæ actu, & per statum affirmat ab æterno: at cum non affirmet ab æterno objectum actu existere; sed extitutum, si apponatur conditio, objectum non existit actu, sed existeret; quod satis est; ut intellectus divinus summe cognoscitivus, qui cognoscit omnem veritatem omni modo, quo affirmabilis est, eam veritatem actu ab æterno cognoscat. Quamobrem, quando Deus ab æterno affirmat futurum contingens conditionatum, dat ut duplex determinativum: alterum

quidem subjectivum, & existens per statum, consistens in infinita virtute intellectus divini exigentis cognoscere, quidquid cognoscibile est, & omni modo, quo cognoscibile est. Alterum verò objectivum, & existens per alienationem consistens in eo, quòd, si ponatur ista causa, ponetur istud objectum excludens ipsius contradictorium: cum autem determinativum subjectivum sit quasi conditionatum ad representandam hanc. v. g. veritatem: si in his circumstantiis conferretur hoc auxilium, Petrus consentiret: ea de causa nequit actu ab aeterno denominare nisi pro casu, quo, si apponerentur ista causa, Petrus consentiret, in quo stat, quòd determinatio conditionata creaturae dicatur, & sit intentionale determinativum talis scientiae. Ad tertiam confirmationem dist. maj. habet rationem determinativi sibi intrinsicam sumpto ly habet per statum neg. per alienationem de futuro conditionato conc. maj. & dist. min. neg. conseq. ut constat ex dictis. Quinimò si haec argumenta bene expendantur, adversarii tenentur ea solvere in libertate divina.

723. Objic. 10. Instando solutionem: essentia divina continet eminenter quemcunque effectum liberum creaturae; ergo essentia divina est determinativum scientiae mediae, secus autem operatio conditionata creaturae. Confirm. Creatura potest dissentire omnibus auxiliis, cum indifferens, & libera maneat: ergo posset impedire determinationem divinae scientiae ad omne meritum sui: sicque manere imprædestinabilis per merita, quod dici non

potest. Retorqueo argumentum: causa libera continet eminenter effectum liberum; ergo causa libera est sufficiens determinativum ad cognoscendum effectum liberum, quod est contra rationem, & contra D. Thomam, ut constat à num. 382. Resp. deinde dist. maj. continet eminenter determinatè exigendo unum effectum præ alio neg. non exigendo conc. ant. & neg. conseq. Quia eo ipso, quòd divina continentia non exigat metaphysicè unum effectum præ alio, neque potest esse determinativum, ut DEUS cognoscat ratione illius præcisè continentiae unum effectum præ alio.

Ad confirmationem dist. ant. potest impedire purè speculativè omitto, practicè neg. ant. & consequentiam. Ratio est, quia DEUS nullam producit rationalem creaturam, nisi quam pro libito suo potest ita gubernare, & disponere, ut servato jure libertatis divinae, & creaturae ex limitata creaturae massa fieri possit vas, vel ad honorem, vel ad contumeliam. Unde ad producendam practicè rationalem creaturam præilluminat Deum illa divina scientia requisita quidem ex parte Dei, secus ex parte creaturae, ut constat ex dictis à num. 642. Exinde sicut, quando Deus per scientiam mediam prævidet, quòd si conferat Petro auxilium A in istis circumstantiis, dissentiet, manet ex eo extrinsecè impossibilis consensus liber pro illis circumstantiis: ita, quando videt, quòd Petrus dissenturus esset omnibus auxiliis, maneret pro illis circumstantiis Petrus extrinsecè improducibilis. Vide latè ea omnia ab eo n. 642.

DISPUTATIO XII.

DE SCIENTIA MEDIA REFLEXA.

725. Scientia media reflexa dicitur illa, qua Deus cognoscit, quid ipse veller, si haberet scientiam mediam directam. v. g. Dicit DEUS: si videro per scientiam mediam, quòd Petrus, si detur illi auxilium A, consentiret, dabo illi auxilium A, iste quidem actus est scientia media reflexa, cum habeat ex parte hypothesis scientiam mediam directam. Unde idem est quærere, an DEUS habeat scientiam mediam reflexam, ac investigare, an habeat scientiam mediam circa sua decreta libera. Prima sententia negat. ita P. Molina in *Concordia Edit. Antwerp. 1595. quest. 14. artic. 13. disp. 52. §. quæret fortasse aliquis. Et §. Illud hoc loco est observandum.* Elparza libr. 1. de DEO, quest. 18. ad 7. Maurus quest. 46. de Scientia media. Sfortia, Haunoldus, pluresque recentiores cum ipsis. Secunda sententia affirmat, ita Eximius Doctor lib. 2. de Scientia contingentium cap. 8. Vasquez 1. Part. disp. 67. cap. 4. Ruiz disp. 77. de Scientia DEI, ubi sect. 1. plures citat rum ex nostris, tum ex Thomistis pro ista sententia: estque apud nostros communis. Verùm quia non ita facilè explicatur,

oportet aliqua ad plenam decisionem prænotare.

SECTIO I.

An detur in DEO scientia media suorum decretorum.

Supp. 1. Plura requiri ex parte DEI, ejusque perfectionis divinae, quæ ex parte perfectionis creaturae minime requiruntur. Quæ de causa se habent in signo priori ad perfectionem creaturam, non quidem in signo priori ratione exigentiae effectus creati, sed ratione exigentiae perfectionis divinae, quæ nullam requirit operationem creaturae adhuc conditionatè prævisam ad illam habendam. Exemplum sit in personalitatibus divinis: etenim apud ferè omnes Theologos, & omnes scholas creatura connectitur solum cum omnipotentia, & non cum Trinitate, atque adeò omnipotentia se habet ex parte signi prioris juxta effectus exigentiam. Trinitas verò se habet ex parte signi prioris, non quidè juxta effectus exigentiam, sed juxta exigentiam divinae perfectionis. Pariter in scientia media, quam Deus habet de suis actibus liberis: hæc enim scientia: si vi-